

Ivan Macut

NEW AGE VIZIJA DUHOVNOG RAZVOJA ČOVJEKA I SVIJETA
U DJELU CELESTINSKO PROROČANSTVO JAMESA REDFIELDA

*New Age Vision of Spiritual Development of Man and World in James
Redfield's book "The Celestine Prophecy"*

UDK: Redfield, J. 821.111(73)-051
299.94

Pregledni znanstveni rad
Review article
Primljeno: 10/2018.

Sažetak

Članak je podijeljen u dva dijela. U prvom dijelu članka govori se o knjizi Celestinsko proročanstvo u kojoj James Redfield kroz devet uvida predlaže svoju viziju duhovnog razvoja čovjeka i svijeta. U drugom dijelu članka pokušali smo sistematizirati njegov prijedlog u nekoliko glavnih elemenata te smo na koncu rada ponudili jedan kritički (pozitivni i negativni) osvrt ukazujući na problematične tvrdnje i postavke te ograničeno znanje o kršćanstvu koje iz Redfieldova pisanja izlazi na površinu.

Ključne riječi: New Age; Next Age; James Redfield; Celestinsko proročanstvo; duhovni razvoj.

UVOD

Iako su neki teoretičari potaknuti snažnim napretkom znanosti u XX. stoljeću predvidjeli kraj i raspad religijskih sustava, tj. smatrali su kako suvremeni čovjek neće više imati potrebu za religijom jer će mu znanost odgovoriti na sva pitanja, svjedoci smo kako religija i dalje ima snažnu ulogu u osmišljavanju ljudske egzistencije. Ne samo da suvremeni zapadni čovjek i dalje vjeruje u transcendenciju, nego sve više i više nastoji produhoviti svoj osobni život. Velike religijske tradicije Istoka i Zapada oblikuju živote milijarda ljudi. Međutim, od sredine XX. stoljeća na Zapadu, počevši u Europi, pa onda i u Sjevernoj Americi,

pojavljaju se suvremeni gurui koji nude alternativne duhovne ili religiozne putove. Obično su to sinkretistički religiozni modeli u kojima preuzimajući ponešto iz svake religije, stvaraju svoj osobni duhovno-religiozni model. New Age je danas razgranat po cijelome Zapadnom svijetu te se svakodnevno širi. Postoje mnogi suvremeni teoretičari New Agea koji ga populariziraju preko svojih knjiga, seminara, radionica itd. Jedan od uspješnih New Age autora jest i James Redfield koji je prodao više milijuna svojih knjiga koje su prevedene na sve veće svjetske jezike, ali i na one manje, među kojima je i hrvatski. Vjerujemo da je potrebno nešto reći o njegovu duhovnom sustavu kako bismo ukazali na njegove dobre i loše strane.

Ovaj smo rad podijelili u dva dijela. U prvom dijelu bavimo se Redfieldovim najpoznatijim djelom Celestinsko proročanstvo u kojemu autor prikazuje na koji način on vidi razvoj današnjeg čovjeka i svijeta te kakva ga budućnost čeka. U ovom ćemo poglavlju ukratko prikazati njegov duhovni model. U drugom dijelu rada pokušat ćemo na sustavan način izvući glave elemente Redfieldove duhovne vizije razvoja svijeta i čovjeka te pokušati ukazati na novosti koje predlaže. Na koncu, ponudit ćemo pozitivnu i negativnu prosudbu njegova duhovnog modela.

1. VIZIJA DUHOVNOG RAZVOJA ČOVJEKA I SVIJETA PREMA DJELU CELESTINSKO PROROČANSTVO JAMESA REDFIELDA

1.1. *Tko je James Redfield?*

James Redfield¹ rodio se 19. ožujka 1950. u gradiću Alabami u Sjedinjenim Američkim Državama. Studirao je istočnjačku filozofiju, uključujući taoizam i zen te sociologiju. Nakon magisterija, petnaest godina posvetio se radu sa zlostavljanim adolescentima. Godine 1989. prekinuo je taj posao te se počeo baviti psihologijom, futurizmom, ekologijom i poviješću. Napisao je i izdao u osobnoj nakladi knjigu Celestinsko proročanstvo 1992. godine. Dvije godine kasnije, 1994. godine, knjigu je otkrila izdavačka kuća Warner books te je otkupila prava i tiskala je ponovno u ožujku te iste godine. Knjiga je ubrzo postala najprodavanija

¹ Podatci o Jamesu Redfieldu uzeti su sa službene stranice Celestinskog proročanstva: <http://www.celestinevision.com/> (pristupljeno 20. 2. 2018.).

knjiga na New York Times Best Seller List te je na toj listi ostala slijedeće tri godine. Do 2005. godine ta je knjiga prodana u više od 20 milijuna primjeraka diljem svijeta te je prevedena na više od 36 svjetskih jezika. Godine 1996. napisao je novu knjigu pod naslovom *Deseti uvid*. Ova knjiga, kao i prethodna, ubrzo postaje uspješnica. Tako je James Redfield svojim knjigama *Celestinsko proročanstvo* i *Deseti Uvid*, 1996. godine postao najprodavaniji pisac na svijetu. Napisao je i objavio, 1999. godine, nove knjige iz niza celestinskih proročanstava pod naslovom *Tajna Shambhale* i *U potrazi za jedanaestim uvidom*. Knjigom *Dvanaesti uvid – Vrijeme odluke* koja izlazi 2011. godine zaključuje ovaj slavni niz celestinskih proročanstava.

Redfield je dobitnik i nekoliko američkih i međunarodnih nagrada za svoja djela. Zajedno sa svojom ženom Salle utemeljio je i *Global Prayer Project* u kojem preko interneta nude i vode meditacije i molitve, a i sam putuje po svijetu. Smatra se jednim od najutjecajnijih mislilaca *New Agea* današnjice. Njegove ideje i vizija razvoja svijeta i čovjeka, koje opisuje u svojim knjigama, postale su poznate i raširene diljem svijeta te utječu na mnoge današnje ljude koji su u potrazi za novom duhovnošću. Upravo zbog toga vjerujemo da nije ni potrebno objašnjavati kako je važno izložiti njegovu misao o devet uvida iz njegova najpoznatijeg djela *Celestinsko proročanstvo*, a koji utječu i oblikuju živote mnogih ljudi diljem svijeta te se na njih kritički osvrnuti i vidjeti dobre, ali i loše strane njegova učenja.

2.2. Celestinsko proročanstvo

Djelo Jamesa Redfielda *Celestinsko proročanstvo* – pustolovina jest roman u kojem autor u predgovoru opisuje koja je svrha ovoga djela: „Ima već nekih pola stoljeća otkako u čovjekov svijet ulazi nova svijest, nova svjesnost koju možemo jedino nazvati transcendentnom, duhovnom. Ako čitate ovu knjigu, možda već i sami naslućujete to što se događa, osjećate to iznutra. U ovom trenutku povijesti izgleda da smo posebno usklađeni sa samim životnim procesom i s podudarnostima koje se zbivaju u pravi trenutak i koje dovode prave pojedince, te naglo usmjeravaju naše živote u novom i nadahnjujućem pravcu. Možda više od ostalih naraštaja u dosadašnjoj povijesti, intuitivno osjećamo više značenje u tim čudnovatim događajima. Znamo da se život, zapravo, sastoji od duhovnog otkrivanja koje je osobno, opčinja-

vajuće i čarobno – otkrivanja koje još ni jedna filozofija ili religija nije u potpunosti razjasnila. A znamo i još nešto: kada jednom budemo razumjeli to što se događa, kada se uključimo u taj razvoj i nastavimo ga slijediti, ljudski će svijet izvršiti kvantni skok u potpuno novi način življenja, način za kojim se težilo tijekom cjelokupne povijesti. Priča koja slijedi namijenjena je tomu novom razumijevanju.²

James Redfield u Iskustvenom vodiču, koje je napisao zajedno s Carol Adrienne, a koje je nadopuna i praktični vodič za one koji žele u svome osobnom životu slijediti devet uvida Celestinskog proročanstva, kaže kako je njegov roman, zapravo: „pokušaj pisanja priče koja će ilustrirati novu duhovnu svijest čiju pojavu na našem planetu danas uočavaju mnogi među nama. [...] Dolazimo u doticaj s nečim što smo poznavali, ali toga nismo bili svjesni, kao što prepoznajemo polusvjesnu sposobnost poviđenja za predosjećajem, korištenja slučajnih mogućnosti i osjećaja aktivne prisutnosti više duhovne sile koja nas vodi kroz život. Nije toliko riječ o promjeni filozofije koliko o promjeni u načinu na koji doživljavamo i pristupamo životu. [...] Čvrsto sam uvjeren da je ova razina iskustva sudbina cijelog čovječanstva, međutim, ona ni za koga od nas nije stvarna sve dok je osobno ne otkrijemo i spoznamo, svatko na svoj način. Stoga mi se čini da se takva svjesnost najbolje prenosi pričom ili parabolom, iznošenjem biografskih događaja i zarazom³ koja čovjeka navodi na to da u životu druge osobe uvidi neku višu istinu, te potom i sam dođe do tog iskustva.“⁴

Roman se sastoji od devet poglavlja u kojima se govori o devet uvida. Radnja počinje kad se glavni lik, kojem ne znamo ime, a u kojem prepoznajemo autobiografske crte pisca ove pustolovine, susretne sa svojom dugogodišnjom prijateljicom Charlenom i to baš u trenutku kada je razočaran sobom i svijetom te želi nešto novo u svom životu pa se povukao u šumu, na tjedan dana samoće. Naime, iz razgovora između njega i Charlene doznajemo kako je odlučio odvojiti nešto vremena za sebe te

² James REDFIELD, Celestinsko proročanstvo – pustolovina, Algoritam, Zagreb, 132008., str. 5.

³ J. Redfield ovu zarazu naziva pozitivna psihološka zaraza među ljudima. Usp. Isto, str. 5.

⁴ James REDFIELD – Carol ADRIENNE, Celestinsko proročanstvo – Iskustveni vodič, Algoritam, Zagreb, 2004., str. 9–10.

želi promijeniti smjer u svom životu. Upravo će mu ovaj susret s Charlenom donijeti toliko željenu promjenu u životu, tj. uputit će ga u nešto sasvim novo i neočekivano.

2.2.1. Prvi uvid: Kritična masa – podudarnosti koje nam oblikuju život

Charlene se u prvom poglavlju knjige predstavlja kao ona koja posreduje Prvi uvid, tj. prenosi ga na glavnog lika. Ona, zapravo, prenosi i tumači svećenikove riječi kojima je on njoj objasnio ovaj uvid. Tako ona kaže kako se Prvi uvid uvijek pojavljuje nesvjesno i očituje se u dubokom osjećaju nemira. U početku nismo sigurni što tražimo. Počinjemo nakratko zamjećivati drugačije vrste iskustva, snažnijeg i nadahnjujućeg, ali ne znamo što je to iskustvo i kako da ga učinimo trajnim, pa kad prođe, osjećamo se nezadovoljni i nemirni zbog života koji nam se ponovno čini običnim. Svaki čovjek traži neko veće ispunjenje u životu i nećemo se zadovoljiti ni u čemu što nas naizgled čini nezadovoljnima. Ta potraga uzrokovana nemirom krije se iza egoizma koji je znakovit za posljednja desetljeća i utječe na ljude. Prema Rukopisu, većina se suvremenih bolesti može pripisati tom nemiru i traženju. Budući da je ovaj problem privremen, s vremenom će nestati. Postajemo svjesni onoga što tražimo: značajnije iskustvo. Kad ga shvatimo u potpunosti, dosegnut ćemo Prvi uvid.⁵

Ovo je bilo dosta da se glavni lik zainteresira za uvide te svojim pitanjima nastoji produbiti spoznaju Prvog uvida. Na njegovo pitanje, što je to Prvi uvid, Charlene odgovara: „Teško je to objasniti, reče ona. Ali je svećenik to ovako ispričao. Rekao je da se Prvi uvid zbiva kad postanemo svjesni podudarnosti⁶ u našim životima. [...] Jesi li ikad imao intuiciju ili predosjećaj koji je bio

---

⁵ Usp. Isto, str. 10–11.

⁶ „Prvi uvid u Celestinskome proročanstvu obično nam zaokupi pozornost i raspaljuje maštu jer ulazi u područje onoga što je naša mitska stvarnost oduvijek učila – vjerovanja da postoji zlatni ključ, magični stranac, san prepun značenja ili neočekivani znak koji nas, čini se, izbjegavajući sve prepreke, vodi prema blagu ili prilici koju tražimo. Švicarski psiholog Carl Jung to je nazvao arhetipom ‘magičnog efekta’, tvrdeći da je riječ o univerzalnim ljudskim crtama. [...] Životne su priče prepune tajnovitih slučajnih susreta, propuštenih vlakova, knjiga koje su se otvorile na važnom odlomku, napola otvorenih vrata, razgovora koje ste slučajno čuli, susreta pogleda u gužvi. [...] Stjecanje svijesti o stvarnosti podudarnosti i svijesti o njihovoj poruci i značenju prvi je korak u svjesnom i brzem evoluiranju.“ J. REDFIELD – C. ADRIENNE, *Celestinsko proročanstvo – Iskustveni vodič*, str. 18–19.

u vezi s onim što si želio učiniti? [...] Jesi li se pitao kako se to moglo dogoditi? I onda, nakon što si to već gotovo zaboravio i usredotočio se na druge stvari, sreo si odjednom nekog ili nešto pročitao ili otišao nekamo i to te dovelo ravno do te prilike koju si predvidio? No nastavi ona, prema svećenikovim riječima, te se slučajnosti zbivaju sve češće i češće i, kad se tako dogode, djeluju na nas više nego što bi se očekivalo od čistog slučaja. Osjećamo kao da su predodređeni, kao da nam životom upravlja neka neobjašnjiva sila. To iskustvo stvara osjećaj tajanstvenosti i uzbuđenja i posljedica toga jest da se osjećamo životnije. Svećenik mi je rekao da je upravo to ono iskustvo koje smo nazreli, a, zapravo, tražimo da bude stalno prisutno. Svakim danom sve je više ljudi uvjereni da je to tajanstveno zbivanje stvarno i da nešto znači, da se još nešto događa osim svagdanjeg života. Ta svijest jest Prvi uvid.⁷

Ipak, ovaj Prvi uvid nije ništa revolucionarno novo. Naime, prema tumačenju koje je dao svećenik ova se podudarnost događala tijekom cijele povijesti te su pojedinci bili svjesni tih neobjašnjivih podudarnosti pa to zamjećivanje leži u pozadini mnogih velikih pokušaja u filozofiji i religiji. Međutim, sada je razlika u broju. Sve je više i više ljudi koji to iskustvo doživljavaju istodobno i zajedno. Kad kultura jednom dosegne kritičnu masu, cjelokupna će kultura početi ta podudarna iskustva shvaćati ozbiljno. Svi će se ljudi pitati kakav se to tajanstveni proces krije iza čovjekova života na ovom planetu i upravo će to pitanje omogućiti druge uvide.⁸

Problem je što postoje i protivnici Rukopisa. Jedan od najvećih protivnika jest Crkva jer, naime, taj Rukopis dovodi u pitanje sveobuhvatnost njezine vjere. Ti uvidi proširuju neke od tradicionalnih crkvenih ideja i to tako da to uzbuđuje crkvene čelnike, koji smatraju da su stvari dobre takve kakve jesu. Međutim, Charlene dalje pripovijeda: „Svećenik je rekao kako ne smatra da Rukopis potkopava bilo koji od crkvenih principa. Zapravo, točno objašnjava što znače te duhovne istine. Imao je jak osjećaj da bi crkveni vođe mogli uvidjeti tu činjenicu samo kad bi ponovno sagledali život kao tajanstvo i zatim nastavili shvaćati ostale uvide.“⁹

⁷ J. REDFIELD, *Celestinsko proročanstvo*, str. 12.

⁸ *Usp. Isto*, str. 13.

⁹ *Isto*, str. 14.

Ovo je bilo dosta kako bi Charlene probudila zanimanje svog prijatelja za Rukopis. Budući da se već nalazio u potrazi za novim smjerom u životu, tj. budući da je tražio dublji smisao svoga života, ovaj susret s Charlenom i sve ove riječi i sve ono što se događalo oko Rukopisa, za njega su bile prava podudarnost o kojoj govori Prvi uvid. Nakon što se rastao od Charlene još je razmišljao o svemu onome što mu je Charlene ispričala i o svom životu. Usnuo je san u kojem je nešto tražio i u trenucima kad bi se osjećao izgubljenim, pojavila bi se neka osoba koja bi ga uputila kako dalje. Sve ga je ovo potaklo da nastavi dalje s istraživanjem Rukopisa. Rezervirao je mjesto za let prema Peruu, gradu Limi, te je istoga dana pošao tamo.

Praktična primjena Prvog uvida: u Iskustvenom vodiču za one koji žele u svom svakidašnjem životu primijeniti Celestinsko proročanstvo ili bolje rečeno Devet uvida, Redfield i Adrienne pružaju praktične smjernice pokušavajući čitatelje uvjeriti kako ono što se opisuje u Prvom uvidu nije iluzija, nego se stvarno događa, i to ne samo u životima drugih ljudi, nego i u našem osobnom životu. Tako autori čitatelja pitaju: „Kada ste posljednji put iskusili nešto neobično? Možda ste jutros mislili na nekoga i upravo tada vas je nazvala baš ta osoba. Koliko ste puta rekli: ‘Upravo sam mislio na tebe!’ Je li vam taj netko prenio kakvu značajnu poruku? Jeste li možda razmišljali o tome zbog čega je došlo do te podudarnosti? Što se događalo nakon nje? Skloni smo zdravo za gotovo uzimati brojne suptilne, uobičajene slučajne događaje, i najčešće u čudu odmahujemo glavom tek na one istinski nevjerovatne.“¹⁰

Carl Jung ovu je podudarnost u ljudskom životu nazvao sinkronizmom. Čini se da se podudarnost ili sinkronizam pojavljuju baš onda kad su nam i najpotrebniji. Podudarnosti se najlakše pojavljuju kad smo u intenzivnom stanju iščekivanja. U ezoteričnoj se literaturi govori o tome kako spoj emocionalnog naboja i živih slika potiče sposobnost koja nam omogućuje da u život privučemo ono što želimo. Ako smo otvoreni i budni imamo veću mogućnost da prepoznamo neku podudarnost. Čini se da podudarnosti dolaze i odlaze katkada brzo, a katkada nas ostavljaju na miru. Ipak, ovo je duhovni proces koji nam život vodi nap-

---

¹⁰ J. REDFIELD – C. ADRIENNE, *Celestinsko proročanstvo – Iskustveni vodič*, str. 20.

rijed, tj. podudarnosti čine mehanizam razvoja, tj. one su sredstvo evolucije.¹¹

Postoje vanjski i unutarnji znakovi koji nas upućuju da se u nama događa podudarnosti. Vanjski znakovi: mogu biti nešto poput pronalazaženja izgubljene poruke koja se iznenada pojavila na radnom stolu, neka neplanirana aktivnost, bilo kakva promjena plana. Kad se to dogodi, potrebno se upitati što to znači za mene. Svaka pojava neće imati isto značenje, ali ako ne budemo pozorni, može se dogoditi da propustimo važnu poruku koja nam je trebala biti prenesena u podudarnosti, ali je nismo vidjeli jer smo bili rastreseni ili nepažljivi. Nutarnji znakovi: najvažniji je nutarnji znak intuicija. Mnogo ćemo puta zanemariti osjećaje i odbaciti znakove koji nam iz njih dolaze te ćemo na kraju donijeti pogrešnu odluku. Koliko smo samo puta rekli sebi da smo osjećali da nam je nešto iznutra govorilo da trebamo napraviti drugačije, da nekomu nismo smjeli povjerovati? Autori zaključuju kako nije dobro donositi odluke kada smo ljuti, kad nam se žuri, kad smo frustrirani, umorni ili obuzeti bilo kojim drugim negativnim stanjem uma.¹²

2.2.2. Drugi uvid: Duže sada – proširivanje povijesnog konteksta

Glavni lik otkriva koncepciju drugog uvida za vrijeme svog putovanja u Limu. Za vrijeme leta slučajno je čuo kako se jedan čovjek raspituje o Rukopisu. Napokon se odvažio te mu prišao. Taj se čovjek zvao Wayne Dobson, docent povijesti na sveučilištu u New Yorku. Dobson mu je ispričao kako je cijelo vrijeme kao povjesničar proučavao i poučavao povijest na pogrešan način. Obično bi se usredotočio na dostignuća civilizacije i velike ljude koji su stvarali napredak. Međutim, ono što je, doista, važno jest pogled na cjelokupni svijet u svome povijesnom razdoblju, kako su se ljudi osjećali, što su mislili. Razumijevajući stvarnost u kojoj su živjeli ljudi prije nas, možemo shvatiti zašto ovako promatramo svijet i koji je naš doprinos daljnjem napredovanju. Učinak Drugog uvida jest da pruži upravo takvu povijesnu perspektivu, barem sa zapadnjačke točke gledišta. Postavlja pretkazanja iz Rukopisa u širi kontekst te su takva neizbježna.¹³

¹¹ Usp. Isto, str. 23–26.

¹² Usp. Isto, str. 28–29.

¹³ Usp. J. REDFIELD, *Celestinsko proročanstvo*, str. 22–25.

O čemu točno govori Drugi uvid? „Drugi uvid usmjerava našu sadašnju svijest u širu povijesnu perspektivu. Napokon, kad deveto desetljeće završi, bit ćemo ne samo na kraju dvadesetog stoljeća, već i na kraju tisućgodišnjeg povijesnog razdoblja. Dovršit ćemo cijelo drugo tisućljeće. Prije nego što mi na zapadu možemo razumjeti gdje se točno nalazimo i što će se dalje događati, moramo shvatiti što se, uistinu, zbivalo tijekom proteklih tisuću godina.“¹⁴

U srednjem vijeku stvarnost toga vremena objašnjavali su crkveni ljudi kršćanske crkve te su imali jak utjecaj na svijest puka. Oni su svijet opisivali kao duhovan. Tako je društvo bilo podložno duhovnoj dimenziji. Međutim, ovaj se svijet u 14. i 15. stoljeću počinje raspadati. Martin Luther traži raskid s papinskim kršćanstvom. Nastaju nove crkve na osnovi zamisli da se svakom pojedincu omogućiti pristup spisima osobno i da ih tumači kako želi, bez posrednika. Ovo je dovelo cijeli svijet u pitanje te se događa strahoviti obrat. Čovječanstvo je izgubilo središnje mjesto u Božjem svemiru te nastaje Moderno doba. Definicije svemira osnovane na spekulaciji ili vjeri iz svetih spisa više se ne prihvaćaju automatski. Potrebna je metoda za istraživanje svijeta, a to je znanstvena metoda. Od tada je čovjek uzeo stvari u svoje vlastite ruke te se usredotočio na ovladavanje zemljom i korištenje njezinih izvora kako bi poboljšao svoj položaj te danas možemo vidjeti što se, zapravo, dogodilo. Čovjek se u potpunosti izgubio u stvaranju svjetovne stvarnosti kako bi nadomjestio onu duhovnu. Pitanje zašto živimo, što se, uistinu, zbiva na duhovnom planu, polako je odgurnuto u stranu i potisnuto. Zaboravili smo zašto živimo te čovjek svojim svakidašnjim aktivizmom, tj. zaokupljenošću izbjegava se suočiti s tim temeljnim pitanjem. Ova je zaokupljenost, prema Rukopisu, bila nužna stuba u ljudskoj evoluciji. No sad je trenutak da se probudimo iz te zaokupljenosti i ponovno razmotrimo temeljno pitanje: što se krije nakon života na zemlji, zašto smo ovdje. Naša se zaokupljenost slomila, prirodni je sustav pred urušavanjem te je planet na rubu uništenja. Čovjek ne može ovako više nastaviti. Ta je zaokupljenost trajala 400 godina te je napokon dovršena.¹⁵

Nakon ovog razgovora, njih su dvojica odlučili istraživanje nastaviti zajedno. Međutim, ubrzo nakon izlaska iz zračne luke

---

¹⁴ Isto, str. 26.

¹⁵ Usp. Isto, str. 27–32.

počela je potjera za Dobsonom, koji je posrnuo i pao, dok se glavni lik uspio sakriti uz pomoć slučajnog promatrača Wilsona Jamesa. Budući da je bilo opasno za povratak u SAD, odlučuje se na ostanak te prihvaća Wilsonovu pomoć. Wilson ga dovođi do Wila koji je također u potrazi za Rukopisom te njih dvojica nastavljaju daljnju potragu za Trećim uvidom.

Praktična primjena Drugog uvida: Drugi uvid pokazuje kako mnogi među nama počinju uviđati da nam je zajednička sudbina živjeti s duhovnijim pogledom na svijet. Našu svakidašnjicu čine svaka naša misao, odluka i postupak. Toga smo izričito svjesni kada pred sebe postavimo konkretne ciljeve: prije blagdana smršavjet ću 5 kilograma ili otvorit ću štednu knjižicu samo za godišnji odmor itd. Ovi nam konkretni ciljevi pokazuju jesmo li uspjeli u njihovu ostvarenju ili nismo uspjeli, jesmo li se dovoljno trudili ili nismo. Uz ovo, temeljna su vjerovanja nevidljivi faktor koji nam oblikuju život. Te misli neprestano organiziraju naše unutarnje energetsko polje i određuju našu svakidašnju stvarnost. Ovu duboku razinu zaokupljenosti potrebno je dovesti do razine svijesti da bi se tek potom mogla proširivati ili mijenjati. Upravo ova ideja o utjecaju temeljnih stavova na oblikovanje našeg svakidašnjeg života i privlačenja sinkronizma osnova je onoga što nazivamo novom paradigmatom razmišljanja. Ova nova paradigma počela se pojavljivati šezdesetih godina dvadesetog stoljeća kroz pokret Human Potential. Dokaz da je ova škola sve popularnija, svjedoče i uspješnice poput knjige Deepaka Chopre iz 1993. godine *Ageless Body, Timeless Mind: The Quantum Alternative to Growing Old*.¹⁶

2.2.3. Treći uvid: stvar energije

Nakon što se odlučio na daljnje istraživanje Rukopisa, glavni se lik zajedno s Wilom uputio na jedno imanje Viciente, nevjerojatne ljepote i energije. Na ovom je mjestu glavni lik upoznao Sarah Lorner, profesoricu fizike koja ga je uputila u tajne Trećeg uvida. Treći uvid opisuje novo poimanje fizičkog svijeta. Jednostavno rečeno, govori da će ljudi naučiti zamjećivati ono što je prije bilo nevidljiv oblik energije. Da bi se, doista, moglo shvatiti i prihvatiti da je ova energija stvarna, potrebno je razjasniti povijest znanosti. Sarah preuzima riječ i objašnjava glavom liku

¹⁶ Usp. J. REDFIELD – C. ADRIENNE, *Celestinsko proročanstvo – Iskustveni vodič*, str. 46–49.

što se to, zapravo, dogodilo u znanosti, tj. koji su to činitelji koji su doveli do naglog preokreta u promatranju i shvaćanju fizičkog svijeta. Suvremeni je čovjek, pod utjecajem suvremene fizike, shvatio da je svemir u osnovi čista energija koja se prilagođava ljudskim nastojanjima i očekivanjima te na taj način niječe naš mehanički način shvaćanja svijeta. Međutim, problem je što većina znanstvenika ovu ideju ne prihvaća, nego čeka dovoljno dokaza od onih koji zastupaju ovaj novi pogled na svijet.¹⁷

Sarah je ponudila kopiju Trećeg uvida glavnom liku koji se povukao na samotno mjesto kako bi ga proučio. Proučavajući Treći uvid, naišao je na poteškoće u razumijevanju oko zamjećivanja energije. Nakon što se Sarah vratila, rastumačila mu je što znači da čovjekovo zamjećivanje te energije započinje s povećanim osjećajem ljepote: „Opazanje ljepote neka je vrsta barometra koji pokazuje svakomu od nas koliko je blizu stvarnom zamjećivanju energije. To je jasno, jer kad jednom opazite tu energiju, spoznajete da je ona na istom nivou kao i ljepota.“¹⁸

Sljedeća razina jest uočavanje energetske polja koje okružuje sve. Ovdje u priču ulazi novi lik, biologinja Marjorie koja pokazuje na primjeru biljaka kako su one koje su primale najviše izravne ljudske pažnje postale hranjivije nego one koje takvu pažnju nisu primale. Ono što bi ljudi radili jest da su sjedili pokraj biljaka i usmjeravali svu svoju pažnju i brigu na njihov rast. Međutim, nemaju samo biljke energetska polja, ima ga i čovjek. Čovjek ima energiju koju može odašiljati ne samo prema drugim ljudima, nego također i prema biljkama. Da bi se otkrilo energetske polje, dva su dnevna trenutka izrazito pogodna: izlazak i zalazak sunca. Postojanje ove energije nije strano, ali je problem u opazanju te energije. Kod opazanja ove energije potrebno je voditi računa o prehrani. Naime, oni koji žele opaziti energetska polja jedu uglavnom povrće i visoko hranjive biljke koje sami uzgajaju. Oni koji jedu meso, teško mogu vidjeti tu energiju. Potrebna je prehrambena promjena. Od ovoga trenutka glavni lik mijenja svoje prehrambene navike i jede samo povrće. Ovo mu je pomoglo da prvi put, doista, vidi to energetske polje.¹⁹

Nakon što se prvi put uspije uočiti energetske polje, kasnije se to uvijek može učiniti, a polazna je točka uočavanje ljepote.

---

¹⁷ Usp. Isto, str. 45.

¹⁸ Isto, str. 46.

¹⁹ Isto, str. 58.

Međutim, problem je što su ljudi odsječeni od svemira kao izvora energije te svoju prazninu nadopunjuju psihološki krađući je od drugih i to kroz nesvjesnu borbu koja leži u osnovi svih sukoba u svijetu, a o tome govori Četvrti uvid.

Praktična primjena Trećeg uvida: Da bismo mogli vidjeti energiju, potrebno je imati smiren um te započeti pitanjem: Kako mogu unaprijediti vezu s prirodnom ljepotom? Razumijevanje se razvija postupno. Ako želimo postići veće duhovno zadovoljstvo, potrebno je više brinuti o svom svakidašnjem životu. Svaki čovjek ima iskustvo da neka osoba posebno 'zrači', da se zbog njezine nazočnosti ljudi mijenjaju. Ni u jednom trenutku ne znamo točno kako će se univerzalna energija pojaviti donoseći nam poruku. Međutim, energija se može i izgubiti, a to usporava naš razvoj. Ljuttnja, strah, nepovjerenje, uloga žrtve, umor itd., sve su to uobičajene životne pojave koje se mogu intenzivirati na putu otvaranja više razine svjesnosti. Da bismo to prevladali, potreban nam je poticaj. Taj poticaj dolazi od pravilnog disanja (tehnike pranayama i chi kung), unošenja svjetla u svoj život. Na temelju istočnjačke misli imamo pristup toj univerzalnoj energiji. S pomoću svojih misli i namjera možemo je projicirati prema van te tako utjecati i na svoju i na stvarnost drugih.²⁰

2.2.4. Četvrti uvid: Borba za moć

Glavni lik i Wil odlaze iz Vicienta. Wil ga upozorava da od sada mora biti budan cijelo vrijeme jer će se podudarnosti stalno događati te se ne smije dogoditi da ih ne zapazi. Put ih je vodio natrag u Ande. Na putu susreću psihologa Chrisa Renaua koji istražuje područje sukoba. Čovjekova želja da kontrolira druge dovodi ga do psihološkog nasilja. Budući da se to često događa između odraslih i djece, djeca će, kada odrastu, preuzeti njihov model ponašanja te će misliti da trebaju preuzeti kontrolu i dominirati nad drugima istom snagom. Kad kontroliramo druga ljudska bića, primamo njihovu energiju. Punimo se na račun drugih i to nas punjenje pokreće. Većina ljudi nije dovoljno jaka da daju energiju. Zato se i većina ljudskih odnosa pretvara u borbu za moć. Ljudi spoje energije i onda se bore tko će kontrolirati. Gubitnik uvijek plaća cijenu. Kada netko psihološki dominira nad nama, zapravo, oduzima našu energiju. Četvrti uvid ističe da

²⁰ Usp. J. REDFIELD – C. ADRIENNE, *Celestinsko proročanstvo – Iskustveni vodič*, str. 84–92.

se mi ljudi podsvjesno borimo samo za onaj dio energije kojem smo izloženi: dio koji teče između ljudi. U tome je bit sukoba među ljudima na svim razinama. Kad ljudi jednom shvate tu borbu, odmah će početi prevladavati taj sukob. Počet će se oslobađati od natjecanja za ljudskom energijom jer će čovjek napokon energiju primati iz drugog izvora. O tome novom izvoru energije govori se u Petom uvidu.²¹

Praktična primjena Četvrtog uvida: kako bismo se počeli oslobađati potrebe za nadzorom, najbolje što možemo učiniti jest koncentrirati se na svoje osjećaje u trenutku kad osjetimo da smo obuzeti ili nervozni. Ne trebamo analizirati druge niti ih pokušavati promijeniti. Ono što trebamo učiniti jest upitati se: Što osjećam u ovom trenutku? Što mi je sada potrebno? Kada jednom uspostavimo vezu sa svojim unutarnjim bićem i instinktivnim osjećajima, možemo prijeći u odraslo stanje ega prihvaćajući razlike, tj. ne osjećajući potrebu za pobjedom i potom usmjeriti pozornost na uranjanje u univerzalni izvor energije koji dolazi iz svemira. Kad se čovjek jednom uspije osloboditi kontroliranja, život mu se otvara te dopušta svemiru da ga vodi pa se zbog toga ponovno počinje osjećati istinski živim. Cilj je Četvrtog uvida pomoći čovjeku da u sebi prepozna potrebu za kontroliranjem energije u ljudskim interakcijama. Nakon što čovjek postane svjestan ove sklonosti, moći će promijeniti svoj stav. Ključni dio razvoja jest pojačati svjesnost o sebi i svijetu. Promjene se ne događaju preko noći. Potrebno je biti strpljiv te dati vremena novim spoznajama kako bi se uklopile u čitav naš dosadašnji sustav vjerovanja.²²

2.2.5. Peti uvid: Poruka mistika

U Petom uvidu glavni lik i Marjorie susreću se s velikim opasnostima te su im životi u opasnosti. Glavni je lik uspio neka-ko pobjeći vojnicima bježeći prema najvišem vrhuncu planine.²³

---

²¹ Usp. Isto, str. 87–89.

²² Usp. J. REDFIELD – C. ADRIENNE, *Celestinsko proročanstvo – Iskustveni vodič*, str. 109–114.

²³ U svim su religijama planine, a na poseban način najviši vrhovi, imali posebno značenje. Oni su mjesta na kojima prebivaju bogovi. Isto tako, prema učenju New Agea, vrh planine jest posebno mjesto od iznimnog značenja za duhovni život. Tako glavni lik u romanu, kad je otkrio da se nalazi na najvišem vrhuncu planine, kaže: „Kad sam podigao ruku prema nebu, primijetio sam da nekako drugačije osjećam tijelo. Ruka mi je krenula prema gore s nevjerojatnom lakoćom, a

Otkrivši da se, zapravo, nalazi na najvišem vrhu planine ispunja ga poseban osjećaj. Razmišljajući o svijetu, kaže: „prvi put u životu spoznao sam zemljinu zaokruženost ne kao intelektualnu koncepciju, već kao stvarni osjećaj [...]. Doživio sam da je sve, na neki način, dio mene. Sjedeći tako na vrhu planine, [...] iskusio sam kao da se cijeli svemir ogleda kroz moje oči. [...] Spoznao sam tog trena da moj život nije započeo mojim začecem i rođenjem na ovom planetu. Počeo je puno ranije, nastankom ostatka mene, moga pravog tijela, samog svemira.“²⁴

Nakon što je gotovo cijeli dan proveo na vrhu planine, počeo se spuštati niz kamenjar kako ga ne bi uhvatio mrak na tome pustome mjestu. Spuštajući se niz padinu, opazio je čovjeka u svećeničkoj odori, međutim, on je iščeznuo. Malo kasnije opet nailazi na svećenika te se njih dvojica upoznaju. Ime mu je otac Sanchez. Nakon što su se upoznali, otac Sanchez poziva ga u misiju kako bi bio na sigurnom neko vrijeme.

Otac Sanchez objašnjava mu kako je on, zapravo, na onom vrhu planine imao mistično iskustvo te mu daje Peti uvid u ruke da ga pročita. Rukopis je govorio o novom razumijevanju onoga što se već dugo naziva mističnom sviješću: „Tijekom posljednjih desetljeća dvadesetog stoljeća, pisalo je, o toj će se svijesti javno govoriti kao o načinu života koji je moguć, a taj su put pokazali ezoteričniji pripadnici mnogih religija. Za većinu ljudi, ta će svijest biti tek intelektualna koncepcija, o kojoj se samo razgovara i diskutira. Ali za sve veći broj ljudi, ova će svijest postati iskustveno stvarnom – jer ti će ljudi iskusiti bljeskove i kratke uvide u to stanje svijesti tijekom svog života. U Rukopisu je pisalo da je to iskustvo ključ za rješavanje ljudskih sukoba u svijetu, jer za vrijeme takvih iskustava energiju primamo iz drugog izvora – izvora kojim ćemo se s vremenom naučiti koristiti po volji.“²⁵

Poruka Petog uvida sastoji se u tome da nam svemir može pružiti sve što trebamo, samo ako se možemo prema njemu otvoriti. Potrebno je postupno rasti. Kad jednom iskusimo energiju, ona ostaje u nama i drugi put polazimo s te razine prema višoj. Postajemo nove osobe. Živimo na razini više energije, na razini više vibracije. Upravo na taj način ljudi nastavljaju evoluci-

---

leđa, vrat i glava bili su mi savršeno ravni, bez ikakva napora. [...] Osjećao sam se potpuno lagano.“ J. REDFIELD, *Celestinsko proročanstvo*, str. 95.

²⁴ Isto, str. 96–97.

²⁵ Isto, str. 104.

ju svemira sve do viših i viših vibracija. „Ta je evolucija trajala nesvjesno kroz ljudsku povijest. To objašnjava zašto je civilizacija napredovala i zašto su ljudi postali veći, počeli živjeti duže i tako dalje. No sada čitav proces osvješćujemo. To nam govori Rukopis. U tome je, zapravo, stvar u ovom kretanju prema svjetski raširenoj duhovnoj svijesti.“²⁶ Međutim, prije nego što se možemo povezati s energijom za stalno, ima još zapreka koje je potrebno svladati, a o tome govori Šesti uvid.

Praktična primjena Petog uvida: Današnja dostupnost pravednih tehnika kao i drugih psihoterapeutskih metoda nudi nam oruđa s pomoću kojih možemo individualno raditi na osobnome razvoju. Iako je u potrazi za višom razinom svjesnosti kroz niz raznovrsnih duhovnih postupaka moguće provesti više godina, veliki broj ljudi ostvaruje i posve spontanu vezu s božanskim. Međutim, mnogi se pitaju: na koji način mogu dati doprinos ovom svijetu? I dok mnogi odabiru poslove praktičara i učitelja na alternativnim područjima, možda je najbolje pristupiti naporima na unaprjeđenju novoga duhovnog razvoja i svjesnosti. Naša sadašnja situacija mogla bi biti savršena prilika za primjenjivanje predanosti povezivanju s našim unutarnjim izvorom. Boravak na svetim mjestima i okruživanje ljepotom i energijom mogli bi biti najvažniji u razjašnjavanju pojma osobne misije. Viša je svjesnost ono po čemu se ističe mistično putovanje i nije uvijek posljedica duhovne discipline ili meditacije. Takvo stanje može biti i posljedica približavanja točki smrti, osobna trauma itd. Ako smo istinski povezani, osjećamo ljubav. U protivnom, nismo u kontaktu sa svojim izvorom. Oni koji su doživjeli mistično iskustvo doživljavaju sljedeće promjene u svom životu: osjećaj povezanosti s nekim višim izvorom; premještanje zanimanja s akumuliranja materijalnih dobara; pojačan osjećaj za prepoznavanje ljepote i odlika drugih; poboljšane sposobnosti, želja za učenjem; povećane izvanosjetilne sposobnosti; osjećaj o zadanoj određenoj misiji; izostanak samosvjesnosti; sposobnost poticanja drugih. Povezanost sa sveukupnom energijom rješava sve sukobe jer nam više nije potrebna tuđa energija, spojeni smo s drugim izvorom.²⁷

---

²⁶ Isto, str. 117.

²⁷ Usp. J. REDFIELD – C. ADRIENNE, *Celestinsko proročanstvo – Iskustveni vodič*, str. 144–151.

2.2.6. Šesti uvid: Razjašnjenje prošlosti – roditeljsko nasljeđe i drama kontrole

Na koji način djeluje drama kontrole? Redfield je objašnjava ovako: Prvi korak za svakoga od nas u procesu raščišćavanja jest da svoju osobnu dramu potpuno osvijestimo. Ništa se ne može nastaviti sve dok ne pogledamo sami sebe i ne otkrijemo što činimo kako bismo manipulirali energijom. Moramo se vratiti u svoju prošlost, u rani obiteljski život i uvidjeti kako je stvoren taj običaj. Većina članova naše obitelji i sami su sudjelovali u dramama, pokušavajući iz nas izvući energiju dok smo bili djeca. Zbog toga smo i morali stvoriti dramu kontrole. Svoje drame razvijamo u odnosu prema članovima obitelji. Svaka osoba mora ponovno protumačiti svoja obiteljska iskustva s točke gledišta evolucije, s duhovne točke gledišta i otkriti tko je uistinu. Kad jednom to učinimo, naša se drama kontrole raspada i počinje naš pravi život.²⁸

Postoji više uloga koje možemo igrati u drami kontrole. Jedna od mogućih uloga jest ispitivač.²⁹ U prisutnosti ispitivača želimo se ponašati tako da nas ne može kritizirati. Druga uloga koju opisuje Rukopis jest jadnik³⁰. Osim ovih dviju vrsta uloga, postoje još dvije uloge, a to su zastrašivač, tj. onaj tko na agresivan način, prijetnjama, riječima ili fizički, prisiljava druge da obrate pozornost na njega iz straha da im se nešto ne dogodi te mu tako daju energiju i nedostupnik, tj. onaj tko postaje dalekim i neodređenim, pokušavajući reći nešto na takav način da privučete nečiju pozornost, ali da ne dopustimo da nas kritiziraju.³¹ Tek nakon što čovjek sagleda svoju osobnu dramu kontrole, može, doista,

²⁸ Usp. J. REDFIELD, *Celestinsko proročanstvo*, str. 122.

²⁹ Ispitivač je glavna uloga u drugoj vrsti drame. Ljudi koji se koriste tim načinom prikupljanja energije, priređuju dramu postavljanja pitanja i upletanja u svijet druge osobe, s određenom namjerom da pronađu nešto što ne valja. Kad to pronađu, onda kritiziraju taj aspekt tuđeg života. Uspije li ta strategija, kritizirana osoba uvučena je u dramu. J. Redfield, *Celestinsko proročanstvo*, str. 123.

³⁰ No ako vam, s druge strane, netko priča o groznim stvarima koje mu se događaju, dajući naslutiti da ste vi za to odgovorni i da će se, ako mu ne pomognete, te grozne stvari nastaviti, onda ta osoba želi zadobiti kontrolu na najpasivnijoj razini, onoj koju Rukopis naziva dramom jadnika. Razmislite trenutak o tome. Zar nikad niste bili u blizini nekoga tko želi da se osjećate krivim u njegovoj prisutnosti, čak i ako znate da nema razloga da se tako osjećate? [...] Sve što takvi ljudi čine i kažu, stavlja vas u položaj kad se morate braniti od pomisli da ne činite dovoljno za tu osobu. Zato se i osjećate krivim u njihovoj blizini. J. REDFIELD, *Celestinsko proročanstvo*, str. 124.

³¹ Usp. Isto, str. 123–124.

pronaći duhovni razlog zašto je rođen u svojoj obitelji te tek tada može dobiti jasnu predodžbu o tome tko je on zapravo.

Dok su razgovarali o ovim dramama kontrole, likovi iz romana dolaze do ruševina Machu Picchua, koje je, kako kaže otac Carl, jedno od najvećih energetske središta svijeta. Otac Carl pomogao je glavnom liku da odgovori na neka osobna životna pitanja. Sve ono što je radio pripremalo ga je za ono gdje je sada.³²

Praktična primjena Šestog uvida: Jedan od prvih koraka koje je potrebno poduzeti kako bi čovjek ostvario svjestan razvoj jest riješiti se starih stavova, strahova, pogrešnih informacija i ponašanja za kontroliranje toka energije. Svaki od načina kontroliranja energije ima korijene u izvornome strahu od toga da čovjek, izgubi li vezu s roditeljem, neće biti sposoban preživjeti. Uz svjesnost o tome da je svima dostupan univerzalni izvor energije, više se ne mora držati starog primjera kontroliranja i preživljavanja. Kad ih jednom čovjek osvijesti, drame kontrole potencijalno se mogu promijeniti u pozitivne atribute. Prepoznavanje drame znači da osoba ostaje unutar okvira istine o svojim osjećajima i da poduzima korake kako bi je se oslobodila: osoba primjećuje situacije u kojima nekoga u nešto pokušava uvjeriti, kada se pokušava braniti, kada osjeća da joj nešto prijete ili se osjeća krivom zbog toga što netko u njoj budi osjećaj odgovornosti za svoje probleme. Upravo taj proces osvješćivanja omogućuje osobi da odabere hoće li nastaviti tim putem ili će se transformirati.³³

2.2.7. Sedmi uvid: Korištenje tijeka

Na koji se način prikuplja energija? Glavni je lik pokušao ponovno skupiti energiju u sebi, međutim, nije uspio. Stoga mu otac Sanchez pokazuje svoj način prikupljanja energije. Drugi dio Sedmog uvida govori o snovima. Kaže da priču iz sna treba usporediti s pričom svog života. Ružni snovi sadržavaju najvažnije poruke. Snovi dolaze kako bi nam rekli nešto o našim životima, a što ne shvaćamo. Osim snova, u životu su važna i sanjarenja. Ona pokazuju što nam se može dogoditi u životu. „Da bismo ih prepoznali, moramo zauzeti položaj promatrača. Kad se misao pojavi, moramo pitati zašto? Zašto se ta

---

³² Isto, str. 141.

³³ Usp. J. REDFIELD – C. ADRIENNE, *Celestinsko proročanstvo – Iskustveni vodič*, str. 165. 180.

misao javila baš u tom trenutku? Kakve veze ima s mojim životnim pitanjima? Zauzimanje položaja promatrača pomaže nam da se riješimo naše potrebe da sve kontroliramo. Postavlja nas u tijek evolucije.³⁴ Negativne slike treba zaustaviti čim se pojave, te prizvati sliku s dobrim ishodom. Rukopis kaže ako se ponovno pojave negativne slike, treba ih uzeti ozbiljno. Npr. ako se pojavi pomisao da ćemo nastradati u sudaru kamiona i naiđe netko tko nam ponudi vožnju u kamionu, treba je odbiti.³⁵

Zbog čega Crkvi smeta Rukopis? Odgovor nalazimo u ovom poglavlju u kojem se glavni lik napokon susreće s kardinalom Sebastianom koji je glavni protivnik Rukopisa. On smatra da se Rukopis suprotstavlja naslijeđu vjere. Pogrešno predstavlja istinu duhovne naravi, zbunjuje narod i potkopava obitelji. Otac Costous nadopunjuje kardinalove sumnje govoreći kako Rukopis potkopava vjeru. Čovjek treba poštovati Božji plan, a evolucija je mit. Bog stvara budućnost onako kako on želi. Kad ljudi pomisle kako je njihova evolucija važna stvar, a ne Božji plan, postupat će jedni s drugim gore nego što to sad čine. Iz ovih riječi jasno proizlazi da Crkva ne podržava Rukopis te ga pod svaku cijenu želi uništiti.³⁶ Kako uvjeriti druge da prihvate Rukopis te kako će se ponašati jedni prema drugima piše u Osmom uvidu.

Praktična primjena Sedmog uvida: „Uvijek budno pazite na sve poruke koje vam podudarnosti eventualno donose. Naučite ih istraživati kako biste u njima otkrili značenje. [...] Zašto se pojavljuju upravo sada? [...] Moguće je da ćete zaključiti kako intuicija koja vas navodi na određene postupke, uistinu, potječe od univerzalne inteligencije. [...] Određenu stvar poduzmite tek kad imate osjećaj da vas poziva, da je otvorena i pozitivna. Tada će ono što učinite biti u skladu s Višom voljom. [...] Katkada zanemarujemo snove i fantazije, držeći da ih je nemoguće dostići, koliko god bili primamljivi. Možda imamo osjećaj da nismo zaslužili tako dobar život. [...] Vaša želja za time da na ovom svijetu učinite nešto značajno povezana je s nadarenošću koju posjedujete i događajima koji su na vas utjecali do sada. Kako se sve više otvarate prema ovim podudarnostima i kako ste sve voljniji istraživati što njihova poruka znači, to će vam biti lakše spozna-

³⁴ Isto, str. 162.

³⁵ Usp. Isto, str. 162.

³⁶ Usp. Isto, str. 163.169.

ti što trebate poduzeti.³⁷ Međutim, potrebno je razlikovati što je to što dolazi iz naše nesigurnosti, a što ih višeg dijela našeg bića. Osnovno pravilo prosuđivanja glasi: ne reagirajte na temelju osjećaja o hitnosti. Unutarnje znanje obično dozrijeva s vremenom i na profinjen način utječe na naše usmjerenje.³⁸

2.2.8. Osmi uvid: Međusobna etika – Odnosi iz nove perspektive

Nakon što su glavni lik i Marjorie ulovili trenutak nepažnje i pobjegli vojnicima, radnja se odvija u jednoj kući u koju su se sakrili. U toj kući žive Karla Deez i njezina kći Mareta, koja ima pet godina. Karla ih upućuje u tajne Osmog uvida, koji govori o tome kako će se ljudi naučiti ophoditi međusobno, posebno s djecom, kako projicirati energiju i kako izbjeći ovisnost o drugim ljudima. Osmi uvid govori o ovisnosti o ljudima. Svaki čovjek u sebi sadržava mušku i žensku stranu. Zbog natjecanja oko energije, nitko od nas nije bio sposoban dovršiti važan spolni razvoj. Nismo bili sposobni usvojiti svoju suprotnu spolnu stranu. Mistična energija kojom se možemo koristiti kao unutrašnjim izvorom jest i muška i ženska. Proces spajanja može potrajati. Ako se prera-
no spojimo s ljudskim izvorom svoje ženske ili muške energije, blokiramo svemirski izvor. Problem je što se sve do sada roditelji bore sa svojom djecom oko energije te zbog toga nitko nije, uistinu, riješio to pitanje suprotnog spola. Svi smo zapeli na stupnju u kojem još tražimo svoju energiju suprotnog spola izvan nas, u osobi i mislimo da je možemo spolno posjedovati. Osmi uvid kaže da automatski počinjemo primati svoju energiju suprotnog spola iz sveukupne energije svemira čim se počnemo razvijati. Moramo ustaliti naš kanal prema svemiru. To traje, no poslije toga više nikad nismo skloni tom problemu i možemo imati ono što Rukopis naziva višim odnosom. Kad se romantično povežemo s nekom drugom cjelovitom osobom, stvaramo nadosobu.³⁹

Ne postoje slučajni susreti. Ako ne zamijetimo poruku koja je vezana uz naše trenutačno pitanje, to ne znači da je nije bilo, nego da smo je iz nekog razloga propustili. Ako pazimo na to s kime ćemo razgovarati, onda dobivamo odgovore koje tražimo.

---

³⁷ J. REDFIELD – C. ADRIENNE, *Celestinsko proročanstvo – Iskustveni vodič*, str. 206–207.

³⁸ Usp. Isto, str. 209.

³⁹ Usp. Isto, str. 184–187.

Jedna osoba može podići drugu. Ovo se na osobit način događa u grupama. Dok pripadnici grupe razgovaraju, u određenom trenutku samo jedan ima najjaču ideju. Dok se razgovor odvija, netko će drugi imati najjaču ideju, i tako redom. Ključ je progovoriti kad je vaš trenutak i odaslati energiju kad je vrijeme nekoga drugog. Postoje osobe koje monopoliziraju grupu, pa se drugi povlače te se ne izražavaju. U grupi koja, uistinu, funkcionira, postupa se tako da svi odašilju energiju te se stvara tzv. banka energije. Grupa je jedno tijelo, ali ima mnogo glava. No u grupi koja djeluje na taj način, svaki pojedinca zna kad treba govoriti i što reći, jer život, uistinu, vidi jasnije. To je viša osoba iz Osmog uvida, o kojoj se govori u vezi s romantičnim odnosom između muškarca i žene. No druge grupe mogu stvoriti sličnu osobu.⁴⁰

Međutim, kamo, zapravo, vodi ovaj razvoj? Na osnovi svega ovoga o čemu govori Rukopis, kako će se društvo promijeniti, kako će, doista, izgledati? O tome govori posljednji, Deveti uvid koji se nalazi u Celestinskim ruševinama koje se sastoje od nekoliko slojeva prastarih hramova, prvo onih koje su izgradile Maje, a nakon njih Inke. Obje su kulture vjerovala da je to mjesto, doista, nešto posebno.

Praktična primjena Osmog uvida: Osmi uvid uči da ne postoje slučajni susreti. U naš život svatko dolazi s određenim razlogom i nosi nam poruku. Od iznimne je važnosti ostati budan i s njima se povezati. U našem duhovnom razvoju početak ćemo stvarati svjesne skupine osoba sličnih sklonosti. Zajednički napori u grupama uzdižu članove do više razine vibracija. Uvid upozorava da čovjek može odgoditi svoj nutarnji duhovni razvoj ako postane ovisan o dobivanju energije od neke druge osobe, umjesto od vlastite božanske unutarne povezanosti. Ako se osoba naveže na jednu osobu, prekida vezu sa svojim univerzalnim izvorom i očekuje da će je ta druga osoba zadovoljiti. Međutim, uskoro se počnu međusobno boriti za energiju. Zato i dolazi do prekida veza među ljudima. Osim ovoga, vrlo je važna poruka Osmog uvida odgoj djece. Roditelji trebaju dijeliti s djecom svoj vlastiti duhovni proces te ih učiti vlastitom razumijevanju svijeta. Nakon ovoga, potrebno ih je pustiti da idu vlastitim putem. Rukopis podsjeća da danas na svijet dolazi nova duhovna generacija te da je potrebno pojačati svoju svjesnost o duhovnim aspektima roditeljske uloge. Djeca se ne rađaju kako bi ih roditeljski utjecaj jednostavno modelirao. Novi način odgoja djece mora se

⁴⁰ Usp. Isto, str. 204–207.

sastojati i od dimenzija koje sami roditelji nisu poznavali dok su bila djeca. Potrebno ih je naučiti kako raditi s energijom i kako da prihvate tok podudarnosti i poruka. Kada vide kako energija odgovara na njihove nakane, privlačit će za sebe više podudarnosti i donositi odluke na temelju postojanja u tijeku. Ispunjena energijom i višom razinom povjerenja u same sebe i svijet, takva će djeca vjerojatnije pronaći i ispuniti svrhu svog života.⁴¹

2.2.9. Deveti uvid: Rađanje kulture

Deveti uvid govori o tome kako će se kultura u našem trećem tisućljeću promijeniti, a to će biti posljedica svjesnog razvoja. Nadalje, razvit će se tzv. duhovno gospodarstvo. Osobe koje budu davale drugima ovu duhovnu istinu, za to će biti nagrađivane materijalnim sredstvima. Današnji je problem čovječanstva što je previše sebično te nije našlo alternativni pogled na život. Fuzija, superprovodljivost, umjetna inteligencija nisu više tako daleko, a sada znamo zašto to treba učiniti. Plaćanjem drugima za njihove uvide započet ćemo promjenu i kako se sve više dijelova ekonomije bude automatiziralo, novac će potpuno nestati.⁴²

Završetak romana dosta je dramatičan. Raspravljaju otac Sanchez i kardinal Sebastian o istini Uvida. Rasprava između oca Sancheza i kardinala Sebastiana završava kardinalovom tvrdnjom o Rukopisu kao kletvi te da ga nikad neće prihvatiti jer potkopava osnovnu strukturu duhovnog autoriteta. Rukopis će zapravo objasniti mnoge religije i pomoći im ne bi li ispunile svoja obećanja: „Sve religije, kaže Rukopis, govore o tome kako čovječanstvo pronalazi odnos s višim izvorom. I sve religije govore o poimanju Boga u tome, poimanju koje nas ispunjava, čini nas nečim višim nego što smo bili. Religije postaju iskvarene kada se proglašavaju vođe koji trebaju objasniti Božju objavu ljudima umjesto da im pokažu kako da pronađu taj put sami u sebi. Rukopis kaže da se u nekome povijesnom trenutku pojavi pojedinac koji može razumjeti pravi način povezivanja s Božjim izvorom energije i smjerom i tako postaje trajni primjer kako je ta veza moguća. [...] Nije li to ono što je Isus učinio? Nije li povećao svoju energiju i vibraciju sve dok nije bio lagan da [...]“⁴³

---

⁴¹ Usp. J. REDFIELD – C. ADRIENNE, *Celestinsko proročanstvo – Iskustveni vodič*, str. 237., 239., 242., 255–257.

⁴² Usp. Isto, str. 216–217.

⁴³ Isto, str. 229.

Ovdje se razgovor prekida jer je posljednji dio Uvida skriven u Celestinskim ruševinama kamo odlučuju poći. Tamo pronalaze i Juliju koja im objašnjava posljednji dio Devetog uvida. U tom trenutku dolaze vojnici tražeći ih. Međutim, oni su uspjeli ostvariti viši nivo te su im bili nevidljivi. Budući da ih je svladao strah, prestali su vibrirati visoko te su opet postali vidljivi. Potrebno je svladati strah ako se želi vibrirati u svim prilikama. Od ovog trenutka svaki od ovih likova ima zadatak točno upamtiti o čemu govori Rukopis i dalje ga prenositi.⁴⁴ Roman završava nagovještajem postojanja Desetog uvida koji je tek potrebno pronaći.

Praktična primjena Devetog uvida: Deveti uvid podsjeća na to da smo ovdje kako bismo dosegli raj na zemlji. Svatko osobno treba postati svjestan svojih vlastitih dubokih osjećaja o društvenim problemima te s njima raditi. Moramo početi stvarati obogaćenu obrazovnu okolinu, kako bi se oni mogli potpunije uključiti u evolucijski tijek. Cijelom ovom procesu evolucijskog razvoja cilj je sinkronični razvoj podići na razinu naših vibracija do točke u kojoj ćemo prodrijeti kroz dimenziju života poslije života, stapajući je s vlastitom dimenzijom i okončavajući ciklus rođenja i smrti.⁴⁵

2. ELEMENTI NOVOGA DUHOVNOG RAZVOJA PREMA JAMESU REDFIELDU

New Age nema službenog utemeljitelja ni službenih učitelja, ipak mnogo je autora koji propagiraju ovu duhovnu viziju svijeta. Među njima jedan on najuspješnijih promicatelja ovog pokreta jest James Redfield. Ono što je bitno za svakog od ovih autora jest da su potpuno samostalni i neovisni te mogu, preko svojih knjiga, seminara, grupa itd., ponuditi svoju osobnu viziju kako bi se duhovni razvoj trebao odvijati. Upravo je iz toga razloga teško ponuditi jednu sustavnu duhovnu viziju svijeta i čovjeka koju bi New Age općenito zastupao.

Iako postoje mnogi dodirni elementi, zajedničke točke učenja, ipak i u njima svaki autor može, a često to i čini, ponuditi svoju osobnu viziju pojedinih elemenata. Koje bi bile neke od zajedničkih točaka New Age učenja? Nabrojiti ćemo nekoliko najznačajnijih: optimistična vizija svijeta; ekologija; zanimanje za

⁴⁴ Usp. Isto, str. 235.

⁴⁵ Usp. J. REDFIELD – C. ADRIENNE, Celestinsko proročanstvo – Iskustveni vodič, str. 292–293., 299., 302.

istočnjačke religije; miješanje kršćanskih i istočnjačkih duhovnih elemenata; reinkarnacija; vizija novog kršćanstva bez dogmi i učiteljstva; govor o Isusu; NLO; astrologija, alternativna medicina; vegetarijanstvo; alternativne psihologije; zajedništvo bez vođe; nova politika itd. Ovo su elementi, manje-više, zastupljeni u vizijama čovjeka i svijeta kako ih prikazuju pojedini autori.

Ono što nas u ovom radu zanima jest utvrditi koje od ovih elemenata zastupa ili bolje rečeno, preuzima u svoj duhovni sustav James Redfield te način na koji ih tumači i povezuje u jednu novu i osobnu duhovnu viziju razvoja čovjeka i svijeta, a koji bi trebao dovesti do jedne nove i više svijesti u cijelom čovječanstvu. Iako ćemo ove elemente prikazati zasebno, ipak, potrebno je reći kako su oni međusobno povezani te postoji međusobni utjecaj. Radi boljeg razumijevanja Redfieldova sustava podijelit ćemo ih i prikazati zasebno:

1. element – Duhovni (ne)mir: James Redfield kao psiholog dobro poznaje duhovno stanje čovjeka na Zapadu. Iako ima sve, zapadni čovjek osjeća nutarnju prazninu te je u stalnoj potrazi za nečim kako bi je ispunio. Polazni element nove duhovne vizije svijeta, prema Redfieldu, jest unutarnji nemir koji zapadni čovjek u današnjem materijaliziranom svijetu te pod utjecajem velikih dogmatskih religijskih sustava, uglavnom kršćanstva, osjeća. Ni materijalno bogatstvo, tj. blagostanje, ni dvije tisućljetna kršćanska tradicija ne mogu ga ispuniti. Čovjek osjeća da mu nešto nedostaje te osjeća unutarnji ili duhovni nemir. Suvremeni čovjek sluti da je život nešto više od skupa slučajnosti na koje ne može utjecati. Iskustvo slučajnosti koja nije slučajna i koja nije bez značenja, u čovjeku budi osjećaj da u njemu postoji nekakva neobjašnjiva sila koja upravlja životom. I upravo je ovo prvi korak: osjetiti da postoji nešto više i da ta Viša sila upravlja čovjekovim životom. Nakon što čovjek ovo osjeti ili iskusi, spreman je na sljedeći korak.

2. element – postati svjestan površnosti: osim duhovne praznine, zapadni se čovjek osjeća rastresen, površan. Naime, trka za poslom, za karijerom, za obitelji itd. ostavljaju malo prostora za duboke i iskrene susrete. Stalno gledanje na sat ili izgovaranje riječi „Nemam vremena!“, zapravo, otkrivaju da smo površni te nismo sposobni ni zapaziti, a kamoli razmisliti o podudarnostima koje se događaju u našem životu. Redfield smatra kako nas ova površnost, zapravo, vodi u još veću rastresenost i na koncu u očaj jer tražimo rješenja za naše probleme i teško ih nalazimo, a ona nam se nude kroz različite osobe koje susrećemo, a

mi ne primjećujemo poruke koje imaju za nas. Redfield nas upozorava kako: „svaka pojava neće imati isto značenje, ali ako ne budemo pažljivi, može se dogoditi da propustimo važnu poruku koja nam je trebala biti prenesena u podudarnosti, ali je nismo vidjeli jer smo bili rastreseni ili nepažljivi.“ Nakon što smo otkrili svoj nutarnji nemir te nakon što smo shvatili da trebamo biti pažljivi u svom životu, jer nema slučajnog susreta, nego je svaki susret trenutak u kojem trebamo spoznati poruku koju nam drugi donosi, potrebno je učiniti sljedeći korak.

3. element – vjerovati vlastitoj intuiciji: Redfield ima optimističan stav kad je riječ o pogledu na čovjeka. Naime, on vjeruje da svaki čovjek u sebi ima skrivene, tj. još neotkrivene sposobnosti koje se manifestiraju u njegovu životu i nastoje ga voditi. To unutarne ili duhovno bogatstvo koje se nalazi u čovjeku, manifestira se kroz intuiciju, sanjarenja i snove. Ono što suvremeni čovjek treba jest vjerovati samomu sebi i svom „unutarnjem glasu“ ili intuiciji koja ga upućuje i odvažiti se djelovati po njoj. Ako ne djelujemo onako kako osjećamo da trebamo, kaže Redfield, onda ćemo pogriješiti i tek ćemo tada uvidjeti da smo imali pravo i da smo trebali više vjerovati sami sebi. Doista, svatko može u svom životu pronaći barem jedan, a ima ih i puno više, događaj u kojem smo sami sebi rekli: trebao sam sebi vjerovati, a ne drugima i onda ne bih pogriješio.

4. element – duhovno vodstvo: Iako Redfield inzistira na unutarnjim znakovima koji nam se javljaju, ipak, u svih Devet uvida imamo istu situaciju, a to je duhovno vodstvo koje dolazi izvana, od drugih ljudi. Glavni lik u romanu raste u osobnoj spoznaji Uvida potpomognut onima koji su već, više ili manje, razvijeni na tome duhovnom putu. Suočavajući se sa sumnjama i strahovima, mislio je nekoliko puta odustati od toga duhovnog rasta, od potrage za Uvidima. Međutim, uvijek bi se našao netko tko bi ga ohrabrio, tko bi mu objasnio zašto se tako osjeća te ga uputio na daljnji put. Redfield smatra da spoj nutarnjeg i vanjskog duhovnog vodstva mora dovesti do uspjeha kod svakog čovjeka. Samo je potrebno pronaći one koji su, kako nam kaže u romanu, već prosvijetljeni ili su na tom putu.

5. element – Isus Krist: na koncu romana, u Devetom uvidu, Redfield u svoju duhovnu viziju uvodi lik Isusa iz Nazareta.⁴⁶

⁴⁶ Jedna od najpoznatijih knjiga kada je riječ o Isusu kako ga vidi New Age pokret jest Levi DOWLING, *Il Vangelo Acquariano di Gesù di Cristo*, Edizioni L'età del'Aquario, Torino, 2003. Osim ovog autora postoje i drugi autori koji su pisali

Iz samo nekoliko rečenica u kojima se spominje razvidno je da taj Isus nema puno veze s Isusom kako ga naučava kršćanstvo i kanonska evanđelja. Ono što svi New Age autori rade kad je riječ o Isusu jest to da polaze od evanđeoskih (ili apokrifnih) tekstova te ih tumače u skladu s porukom koju žele prenijeti. Zapravo im Isus služi za potkrjepljivanje njihovih duhovnih sustava.⁴⁷ U svom romanu Redfield preuzima istu metodologiju. U liku oca Sancheza prezentira Isusa kao primjer u kojem je primanje Božje energije u sebi kulminiralo tako da do jedne mjere možemo reći kako se sam Bog spustio na Zemlju. Isus je rekao da ono što on čini, možemo i mi činiti, pa i više. Međutim, problem je što nismo ove njegove riječi ispravno shvatili, sve do sada. Stoga, Crkva nema pravu i ispravnu sliku o Isusu, nego, kako kaže Redfield u romanu, mi tek sada naslućujemo o čemu je Isus govorio te kamo nas je vodio. Rukopis objašnjava što je mislio i kako to učiniti. Svjesni prijelaz iz razine u kojoj se mi nalazimo u onu u koju trebamo kroz Devet uvida doći, pokazao nam je Krist. Njegovo hodanje po vodi dokaz je da je bio toliko ispunjen energijom da je mogao pobijediti zakone fizike. Nadalje, prešao je smrt baš ovdje na Zemlji te je proširio ovaj naš fizički svijet u duhovni. On je pokazao kako to trebamo postići i ako se povežemo s istim izvorom s kojim je on bio povezan i mi ćemo to moći učiniti i poći prema nebesima.

6. element – strpljivost i ustrajnost: Redfield kao psiholog jako dobro zna da zapadni čovjek kronično pati od nestrpljivosti i nedostatka ustrajnosti. Kao primjer može nam poslužiti informatička tehnologija koja gotovo pa svakodnevno izbacuje nove proizvode koji moraju biti bolji od drugih, ali ono što je još važnije brži od prethodnog modela. Budući da suvremenom čovjeku nedostaje strpljivost, lako odustaje od onoga što zahtijeva malo duži, pogotovo duhovni, razvoj. Zapadna je kultura zapravo instant-kultura. Ipak, zanimljivo je da Redfield u svojoj viziji duhovnog razvoja čovjeka i svijeta ne nudi instant-rješenja. Iako mnogi

---

na ovu temu. Sigurno jedan od najpoznatijih i još živućih autora jest i Deepak Chopra koji u svojim dvama djelima izričito govori o Isusu iz Nazareta: Deepak CHOPRA, *The Third Jesus: The Christ We Cannot Ignore*, Harmony, 2008.; Isus – Priča o prosvjetljenju, 2010.

⁴⁷ Za produbljenje teme o Isusu Kristu u New Ageu upućujemo na djela: Enrico RIPPARELLI, *I mille volti di Cristo*, Edizioni messaggero, Padova, 2010., str. 139–153; Antonio de SANTI, *Il Cristo della New Age*, Ed. Aleph, Montespertoli, 2001., Alessandro Oliver PENESI, *Il Cristo del New Age*. Indagine critica, Libreria Editrice Vaticana, Vatikan, 1999.

suvremeni religiozni pokreti svojim sadašnjih, a što je još važnije potencijalnim budućim članovima obećavaju zdravlje, sreću, mir, blagostanje i na koncu vječni život, samim upisivanjem u njihovu grupu i pohađanjem nekoga kratkog tečaja, Redfield se ovdje jasno distancira od takvog pristupa. Naime, da bismo prešli put od onoga gdje smo duhovno sada u ovom trenutku svog života, do onoga kamo bismo trebali doći, a uzor nam je produhovljeni Isus iz Nazareta, potrebno je, s jedne strane, mnogo duhovnog napora kroz unutarnje suočavanje i pročišćavanje s prošlošću, s nutarnjim strahovima itd., a, s druge strane, vanjsko pročišćavanje kroz odbacivanje navika „starog čovjeka“ kako nam kaže u romanu, kao što je npr. odbacivanje mesa iz prehrane te postajanje vegetarijancima, mijenjanje odnosa prema prirodi, potrebno je postati u potpunosti ekološki osviješten itd.

7. element – integracija Devet uvida u već postojeći duhovni sustav: Redfield ne zahtijeva radikalni raskid sa svime onime što smo radili i vjerovali u svome osobnom životu. Moguće je biti kršćanin i sljedbenik novoga duhovnog razvoja. Potrebno je biti strpljiv. Redfield kaže u svome Iskustvenom vodiču: „postanite svjesni toga da je svim vašim novim spoznajama potrebno vrijeme kako bi se uklopile u čitav vaš sustav vjerovanja.“ Ne zahtijeva se prekid, izolacija, napuštanje osobnih vjerovanja koja smo cijeli život skupljali i u što smo vjerovali, nego se traži integracija novih spoznaja u već postojeći sustav kako bi ih oni s vremenom transformirali ili dali čovjeku novi i dublji smisao onoga u što vjeruje. U Celestinskom proročanstvu u raspravi između oca Sancheza i kardinala Sebastiana, Sanchez upravo o tome govori: „protiveli se (uvidi, op.a.) stvarno Svetom pismu ili nam samo pokazuju što Sveto pismo, zapravo, znači?“; „uvidi proširuju našu duhovnost“; „Rukopis objašnjava što je (Isus, op.a.) mislio!“ Prije nego što je otac Sanchez počeo raspravu s kardinalom Sebastianom, jedan od vojnika u Devetom uvidu kaže: „On (Rukopis, op. a.) oživljava našu vjeru.“ Redfield ne zahtijeva prekid, nego produbljenje i integraciju Devet uvida u već postojeća vjerovanja koja ima svaki čovjek.

8. element – znanstvena i duhovna evolucija: Redfield, kao i mnogi drugi predstavnici New Age mišljenja, čvrsto pristaje uz teoriju Thomasa Kuhna o znanstvenim revolucijama koje se događaju u znanosti. Iako knjiga T. Kuhn, Struktura znanstvenih revolucija, nije službeni udžbenik New Agea, ipak, ostvario je značajan utjecaj na razvoj i širenje njegove misli jer se upravo

na ovu knjigu pozivaju brojni i ugledni New Age autori. Redfield slijedi ovu liniju misli te u svojoj knjizi jasno govori o promjeni znanstvenih paradigmi u razdoblju od 400 godina i kaže kako čovjek ovako više ne može nastaviti. Potrebno je nešto novo ako čovječanstvo želi preživjeti, a to je novi način shvaćanja svijeta i ophođenja s njime što u konačnici dovodi do mijenjanja ljudske kulture. Onako kako je Redfield zamišlja, to bi doista bio revolucionarni korak. Redfield govori i o duhovnoj evoluciji te o stvaranju nadosobe. I u ovom je elementu stvaranja nadosobe Redfield na tragu tradicionalnog New Age mišljenja. New Age se koristi pojmom indigo children koji je prvi put upotrijebljen 1982. godine za osobe kod kojih su nazočne određene sposobnosti, koje pripadaju višem evolucijskom stupnju čovječanstva. Takve osobe jako dobro shvaćaju ljude s kojima dolaze u kontakt te imaju auru indigo boje. Znanost ne priznaje ovaj fenomen. Osim toga, New Age autori nisu ponudili dovoljno dokaza koji bi, doista, i potvrditi postojanje tih novih skupina ljudi. Redfield smatra da nadosoba nastaje kada se čovjek uspije spojiti s univerzalnim tokom energije te kad se kao takav čovjek spoji s drugom cjelovitom osobom.

Redfield u knjizi govori i o odgoju djece te o postupanju roditelja prema njima. Smatra kako tradicionalni način odgoja nije dobar jer roditelji tim pristupom pogrešno odgajaju djecu, čine ih nasilnima i ovisnima te ih uče borbi oko energije. To treba promijeniti. Oni koji slijede ovaj njegov duhovni put, ako žele, doista, napredovati, trebaju prilagoditi svoj način ophođenja s djecom prema njegovu učenju, inače ne sudjeluju u evoluciji svijeta.

9. element – uočavanje energetske polje: cijeli se svemir sastoji od energije te svaka stvar u njemu ima svoje energetske polje. Ta se energetska polja mogu vidjeti. Energiju je moguće uočiti pri izlasku i zalasku sunca. Oni koji se nalaze na duhovnom putu koji predlaže Redfield trebali bi naučiti promatrati tu energiju te postati svjesni da kao što svemir šalje nama energiju, tako i mi možemo slati energiju ne samo drugim ljudima nego i biljkama i na taj način pospješiti njihov rast. Zašto je suvremeni čovjek, iako je svjestan postojanja energije, ne može tako lako vidjeti? Naime, nije spreman promijeniti svoje navike. Glavni je uvjet da bismo uočili energiju, prema Redfieldu, promjena načina prehrane: potrebno je postati vegetarijanac.

10. element – borba oko energije: prema Redfieldu, ljudi imaju potrebu za energijom. Budući da još nisu otkrili pravi izvor, koriste se alternativnim izvorima, a to su ljudi. Naime, Redfield

smatra kako se ljudi bore jedni s drugima zbog energije. Duhovni put, koji predlaže Redfield, treba naučiti čovjeka da energiju crpi iz drugog izvora, a to je svemir. Naime, svaki se čovjek treba spojiti s glavnim izvorom energije, a to je svemir te na taj način prestaje svaki sukob između ljudi.

11. element – mistično iskustvo (spajanje s izvorom energije) na posebnim mjestima: Kad čovjek nauči na koji se način spojiti sa svemirom, spreman je za mistično iskustvo. Ono se može doživjeti na mjestima koja su nabijena energijom: vrhovi planina, stare šume, pradavni hramovi, sveta mjesta itd. Kad čovjek doživi to novo mistično iskustvo, osjeća da se njegova energija spaja sa svemirom te osjeća da je jedno sa svemirom: svemir postaje naše tijelo.

12. element – otvoreni duhovni sustav: iako Redfield više puta u romanu govori kako je potrebno usvojiti svih Devet uvida, ipak namjerno ostavlja otvoren prostor za daljnje napredovanje te najavljuje Deseti uvid: „Da, izgleda da poznavanje samo prvih devet uvida nije dovoljno. Moramo razumjeti kako ćemo provesti tu sudbinu. Takva spoznaja potječe od uviđanja osobite veze između fizičke dimenzije i života nakon života. Moramo shvatiti proces rađanja, odakle smo došli, širu sliku o tome što ljudska povijest nastoji postići. [...] U njemu (Desetom uvidu, op. a.) stajalo je da prvih devet uvida opisuje stvarnost duhovne evolucije, i osobne i kolektivne, ali i da praktično provođenje tih uvida, življenje na tim osnovama, i ispunjavanje te sudbine zahtijeva potpunije razumijevanje čitavog procesa, traži, dakle, Deseti uvid. Ovaj Uvid pokazat će nam stvarnost duhovne transformacije Zemlje ali i iz perspektive dimenzije života poslije života“.⁴⁸ Osim Desetog, napisao je i Jedanaesti⁴⁹ i Dvanaesti uvid⁵⁰ kojim zaključuje Celestinsko proročanstvo. Ipak, Redfield ne nudi i ne želi stvoriti dogmatski sustav sličan dogmama u Katoličkoj Crkvi, nego ostavlja otvoren prostor za osobno napredovanje i razvijanje.

ZAKLJUČNA ZAPAŽANJA

Na koncu, nakon što smo prikazali Redfieldov duhovni razvoj čovjeka i svijeta kako ga on sam opisuje u svom romanu Cele-

⁴⁸ J. REDFIELD, Deseti uvid. Održavanje vizije, Algoritam, Zagreb, 1997., str. 35.

⁴⁹ J. REDFIELD, Tajna Shambhale. U potrazi za jedanaestim uvidom, Algoritam, Zagreb, 2004.

⁵⁰ J. REDFIELD, La Dodicesima Illuminazione. L'ora del risveglio, Corbaccio, Milano, 2011.

stinsko proročanstvo i nakon što smo analizirajući njegove tekstove izdvojili neke ključne elemente od kojih se taj razvoj sastoji, potrebno se upitati: u današnjem supermarketu novih alternativnih duhovnosti, koje mjesto zauzima James Redfield i koja je njegova uloga? Usudili bismo se reći kako je James Redfield suvremeni guru. Njegova je uloga da promiče ideje do kojih je sam došao i za koje vjeruje da mogu doprinijeti duhovnoj i materijalnoj promjeni suvremenog svijeta. Stoga, prosudba njegova duhovnog modela razvoja čovjeka i svijeta ide u dva pravca: prvi je pravac pozitivan, a drugi negativan.

50

Ne možemo ustvrditi kako je sve ono što James Redfield predlaže kao novi duhovni model negativno. Njegov model ima pozitivnih strana. On je kao sociolog i psiholog svjestan problema koji muče suvremenog čovjeka te mu nastoji pomoći. Vjerujemo kako je njegova nakana iskrena. Nudi ljudima određeni otvoreni duhovni model u koji se oni mogu slobodno uključiti, a ne moraju odbaciti prethodna religijska vjerovanja. Dapače, mogu na njih nadograditi njegov duhovni sustav. U ovom elementu jasno vidimo da Redfield ne želi da ga se smatra utemeljiteljem nekakve nove suvremene sekte. On je zapravo eklektik, ali ne i vođa sekte. Uspijeva li Redfield u širenju svoga duhovnog sustava? Možemo reći kako uspijeva, a o tome nam svjedoče deseci milijuna prodanih primjeraka njegovih knjiga diljem svijeta. Očito je da suvremeni čovjek ima potrebu za novim duhovnim pristupom te u njegovim knjigama nalazi upravo ono što mu treba. „Njezina privlačnost (knjiga *Celestinsko proročanstvo*, op. a.) leži u tvrdnji da otvara pristup tajnama pradavne mudrosti, koja (suprotno od uvriježene zapadne znanstvene misli) prije može iscijeliti, nego uništiti planet i njegove stanovnike. Dala je i pouzdanje običnim ljudima da vjeruju kako, zaista, mogu nešto promijeniti jer je budućnost u njihovim rukama“.⁵¹ To, s druge strane, ne znači da ljudi, doista, i primjenjuju sve ono što on predlaže, ali mislimo kako su određene elemente sigurno usvojili i integrirali u svoj osobni sustav vjerovanja.

Drugi je pravac u prosudbi Redfieldova duhovnog sustava negativan. Redfield u svom sustavu postupa kao i drugi *New Age* autori. Naime, preuzima iz zapadne i istočne religijske tradicije ono što mu odgovara te tim elementima, izvađenim iz cjeline, daje

---

⁵¹ J. DRANE, *Celestinsko proročanstvo*, u: C. Patridge (ur.), *Enciklopedija novih religija. Nove religije, sekte i alternativni duhovni pokreti*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2005., str. 355.

novo značenje. Dovoljno je za primjer uzeti ulogu Isusa iz Nazareta. Redfield ne polazi od cjelokupnoga Novog zavjeta koji u Isusu iz Nazareta prepoznaje i ispovijeda vjeru da je on Sin Božji koji je došao otkupiti čovjeka, nego ga modificira i uzima elemente koji njemu odgovaraju i tako modificirane primjenjuje kao dokaz za svoje tvrdnje. Isusovo hodanje po vodi, koje je doista zabilježeno u kanonskim evanđeljima, tumači da je bio toliko ispunjen energijom da je mogao pobijediti zakone fizike. U Matejevu evanđelju Isusovo hodanje po vodi povod je učenicima da ispovjede vjeru u Isusovo božanstvo: „Uistinu, ti si Sin Božji!“ (Mt 14, 33).

Redfield ne poznaje dovoljno dobro kršćanstvo i njegovo učenje o nastanku i razvoju svijeta. Naime, njegove tvrdnje koje stavlja u usta kardinalu Sebastianu kad je riječ o evoluciji, očito su pogrešne te nisu dio crkvenog učenja: „Ali evolucija ne postoji, prosvjedovao je Sebastian. Bog je stvorio ovaj svijet i to je to.“ (str. 226). Na simpoziju na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu prigodom 150. obljetnice od objavljivanja Darwinove knjige *Podrijetlo vrsta*, znanstvenici su pošli od tvrdnje kako ne postoji oprečnost između evolucije i katoličkog nauka o stvaranju. Već od 1965. godine Crkva prihvaća evoluciju. Papa Ivan Pavao II. rekao je kako je evolucija više od jedne hipoteze. Papa emeritus Benedikt XVI. također prihvaća evoluciju iako ističe i određena pitanja na koja evolucija nije dala odgovor.⁵²

Osim površnog poznavanja kršćanstva, Redfield ne poznaje ni povijest civilizacije Maja. Piše kako su Maje tajanstveno nestale oko 600. godine prije Krista te taj nestanak opisuje skupnim prijelazom prema nebesima. Povjesničari i arheolozi smatraju kako je propast civilizacije Maja počela u 9. stoljeću poslije Krista, te su nestali kroz nekoliko generacija. Uzroci bi mogli biti: slom trgovine, preveliki porezi, potresi, uragani, neprijateljski napadi, ustanak itd. Očito je kako se Redfield koristi nestankom civilizacije Maja kako bi potkrijepio svoju teoriju o mogućnosti

⁵² Usp. Kršćanstvo i evolucija: zbornik radova Međunarodnoga znanstvenog skupa, Split, 22. i 23. listopada 2009. (ur.) N. Bižaca – J. Dukić – J. Garmaz, Split, 2010. Josip Blažević u knjizi *Proroci novoga doba*, komentirajući Redfieldovu opasku o stajalištu Crkve o evoluciji, piše: „Metodom karikiranja, jednako primitivnom, pokušava se predstaviti kršćanska vjera i njezini službenici. [...] Iz odgovora kojeg Redfield stavlja u usta kardinalu Sebastianu samo se potvrđuje moja pretpostavka da je autoru nadasve stalo da ‘crkvene ljude’ predstavi infantilno [...]. [...] Ovako infantilne slike o Crkvi i njezinim službenicima, koje se kontinuirano šire i umnožavaju, namjerno idu za tim da omraze Crkvu u očima javnosti.“ Josip BLAŽEVIĆ, *Proroci novoga doba*, Zagreb, Teovizija, 2001., str. 157– 158.

skupnog prelaska iz ovoga vidljivog u nevidljivi svijet ne obazirući se na povijesne činjenice.

Ovo su samo neki elementi koji pokazuju kako ne samo Redfieldovo učenje, nego i učenje ostalih New Age autora, treba uzeti s dosta opreza i suzdržano. U prosudbi novih religioznih pokreta trebali bi se uključiti svi relevantni faktori društva. Nije nevažno što pojedini, često puta i samoprozvani, suvremeni duhovni vođe nude ljudima. Osim prosudbe od teologije koja prosuđuje njihov duhovni sustav sa religijske strane, posebno bi ih trebali prosuđivati psiholozi, sociolozi, liječnici i filozofi. Nije nevažno kakvu psiho-fizičku pomoć nude ljudima, tj. kako ih usmjeravaju u njihovim životima te kakvu viziju svijeta i života propagiraju. Osim toga, poznato je da na svojim skupovima različitim tehnikama (energijama, kristalima) ozdravljaju ljude, a što bi bilo poželjno prosuditi s medicinske strane. Vjerujemo da je sveukupna društvena suradnja u ovom pitanju važna kako bi se mogao zaštititi čovjek ne samo od fizičkih, nego i od duhovnih bolesti (zastranjenja) u koje može lako upasti ako se olako povodi i vjeruje suvremenim alternativnih duhovnostima i medicinama.

NEW AGE VISION OF SPIRITUAL DEVELOPMENT OF
MAN AND WORLD IN JAMES REDFIELD'S BOOK
"THE CELESTINE PROPHECY"

Summary

The article is divided into two parts. The first part of the article deals with the book "The Celestine Prophecy", in which James Redfield suggests his vision of spiritual development of man and the world through nine insights. In the second part of the article, we have tried to systematize his proposal into several key elements; at the end of the paper we have offered a critical (positive and negative) review, pointing to the problematic claims and tenets as well as the limited knowledge of Christianity emerging from Redfield's writing.

Keywords: New Age; Next Age; James Redfield; Celestine Prophecy; spiritual development;